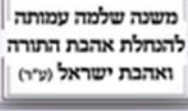

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר מטשפנשט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא. הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת הרב אליהו דוד בן הרב בנימין ע"ה הרב שבתאי כהן בן הרב מאיר ע"ה

פרק י'

משנה א

נכתב בתורה "וזה יהיה משפט הכהנים מאת העם, מאת זובחי הזבח, אם שור, אם שה, ונתן לכהן הזרוע הלחיים והקיבה" (דברים יח, ג) ומכאן למדים שכאשר אדם שוחט בהמה, הוא חייב לתת ממנה לכהן את הזרוע הלחיים והקיבה. וזוהי אחת ממתנות הכהונה

הַזְרוּעַ וְהַלְחָיִים וְהַקֶּבֶה נתינת החלקים הללו לכהן מבהמה ששוחט, כחלק ממתנות הכהונה **נוֹהֲגִין בְּאַרְץ** כששוחט בארץ ישראל, **וּבְחוּצָה לְאַרְץ** וכן כששוחט בחוץ לארץ, **בְּפָנֵי הַבַּיִת** בזמן שבית המקדש קיים, **וְשָׁלָא בְּפָנֵי הַבַּיִת** ובין שאין בית המקדש קיים, **בְּחֻלִּין** כששוחט חולין **אֲבָל לֹא בְּמִקְדָּשָׁיו** אין צורך לתת מתנות אלו מבהמות שמקריבן כקרבן. **שְׁהִיָּה בְּדִין** וכיוון שניתן היה ללמוד בקל וחומר, שאף מבהמות קדשים היה צריך לתת לכהן את הזרוע הלחיים והקיבה, שכן **וּמָה אִם הַחֲלִין** בבהמות חולין, **שְׁאִינָן חֲיָבִין בְּחִזָּה וְשׁוֹק** שאין צורך לתת מהם לכהנים את הזרוע והשוק, **חֲיָבִין בְּמִתְנֹת** בכל זאת חייבים לתת מהם את הזרוע הלחיים והקיבה - בהמות קדשים קרבנות **שְׁחֲיָבִין בְּחִזָּה וְשׁוֹק** שיש לתת מהם לכהן את השוק והזרוע, **אֵינּוּ דִּין** והרי זה קל וחומר **שְׁחֲיָבִין בְּמִתְנֹת** שיהיו חייבים לתת מהם גם את הזרוע הלחיים והקיבה, ולכן בקרבנות נכתב **תִּלְמוּד לּוֹמֵר** (ויקרא ז, לד) **"וְאֵתָן אֹתָם לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וּלְבָנָיו לְחֶק-עוֹלָם"** ומהמילה 'אותם' ממעטים - **אֵין לוֹ** לכהן מן הקרבנות **אֲלָא מָה שְׁאֲמֹר בְּעִנְיָן** היינו שמבהמת הקרבן מקבל הכהן רק את מה שנכתב בתורה שיש לתת מהם, והם החזה והשוק, אך את הזרוע הלחיים והקיבה, אין צורך לתת אותם לכהן מבהמת קרבן.

רבינו עובדיה מברטנורא
הזרוע הלחיים - בארץ ובחוץ לארץ.
משום דבעי למיתני "בחולין אבל לא
במוקדשים", תני לכולהו.
בפני הבית - בזמן שבית המקדש קיים.
ואתן אותם - בחזה ושוק כתיב. אותם
מיעוט הוא, חזה ושוק אין מידי אחרינא
לא.

רבינו עובדיה מברטנורא
כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן -
הרי הן כמקדיש עצים ואבנים לדמיהן,
ואין בהן קדושת הגוף.
ונפרו חייבין בבכורה - אם ילדו לאחר
שנפרו. אבל קודם פדיון לא, דקדושת
דמים מודחה מן הבכורה שאין קדושה
חלה על קדושה.
ולדן וחלבן מותר לאחר פדיון - אבל
מקדיש תמימים ונעשו בעלי מומין ונפרו
ולדן אסור בדלקמן. ובין רישא דקתני
מותר ובין סיפא דקתני אסור מיירי בגון
דאיבער לפני פדיונו ואתיליד לאחר
פדיונו. וחלבן נמי דמקדיש תמימים ונפרו
נפקא לן דאסור, דכתיב בפסולי
המוקדשין שנפרו "תזבח ואכלת בשר",
"תזבח" - ולא גזיה, "ואכלת" - ולא
לכלבין, "בשר" - ולא חלב.

משנה ב

כָּל הַקְּדָשִׁים בהמות שהוקדשו לקרבן **שְׁקָדָם מוֹם קְבוּעַ לְהַקְדָּשָׁן** שהיה בהם מום קבוע קודם שהקדישו אותם, **וְנִפְדָּו** וההלכה היא, שאסור להקדיש בהמות בעלי מום קבוע, ואם הקדיש אותם חלה עליהם קדושת דמים (כסף), ויש לפדות אותם בכסף, ובכסף שמקבל תמורתם, יש עליו להביא בהמות חדשות שאין בהם מום לקרבן, ובאה המשנה ללמד, שלאחר שנפרו הבהמות בעלות המום - **חֲיָבִין בְּבִכּוּרָה** היינו שאם ילדו בכור, הרי הוולד קדוש בקדושת בכור **וּבְמִתְנֹת** ואם שוחט אותם לאכילה, חייב לתת מהם לכהן את הזרוע הלחיים והקיבה*, **וְיוֹצְאִין לְחֻלִּין לְהַגִּזָּז וּלְהַעֲבֹד** וכן לאחר שנפרו, ניתן לגזוז מהם את הצמר וכן מותר לעבוד איתם, **וּלְדָוּ וּחֲלָבָן מִתֵּר לְאַחַר פְּדִיוֹנָן** וכן לאחר שנפרו, הוולד שנולד מהן, והחלב שנחלב מהן מותרים באכילה, **וְהַשּׁוֹחֵט בְּחוּץ** והשוחט אותם מחוץ לעזרה, אפילו קודם שנפרו **פְּטוּר** מכרת, לפי שיש בהם מום קבוע ואינם ראויים

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלזינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

להקרבה על גבי המזבח, **וְאִין עוֹשִׂין תְּמוּרָה** וכן אם המיר בהם בהמה אחרת, היינו שאמר הרי זו תמורת זו, לא חלה על בהמת התמורה כל קדושה, ואפילו עשה זאת קודם שנפדו, **וְאִם מֵתוּ** הבהמות בעלות המום קודם שנפדו **יִפְדוּ** לאחר שמתו**. וכל מה שלמדנו עד עכשיו כשמדובר בסתם בהמות שהוקדשו לקרבן והיה בהם מום קבוע קודם שהוקדשו, **חוץ מן הבכור ומן המעשר** של בהמה, שאע"פ שהיה בהם מום קודם שהוקדשו, בכל זאת חלה עליהם קדושה גמורה, לפי שבבכור הקדושה חלה מרחם אמו, בין שהוא תם ובין שהוא בעל מום***, ואילו במעשר בהמה נכתב "העשירי יהיה קודש לה' לא יבקר בין טוב לרע" היינו בין תם לבין שיש בו מום. **כָּל שֶׁקָּדַם הַקְּדָשׁן אֶת מוֹמָן** אבל בהמות שהקדיש אותם כשהיו תמימות (ללא מום) ואחר שהקדישן נולד בהם מום, **או מום עובר להקדשן** או שקודם שהקדישן היה בהם מום שהיה אמור להתרפא ולכן חלה על הבהמה קדושת הגוף, **ולאחר מכאן** ואחר שהקדישן **נולד להם מום קבוע** ויש חיוב לפדותו **וְנִפְדוּ** ובכך יצאו לחולין, והואיל שחלה עליהם קדושת הגוף גם אחרי שנפדו- **פְּטוּרִין מן הבכורה** היינו הוולד הראשון שנולד מהן אין לו קדושת בכור***, **וּמִן הַמִּתְנַתּוֹת** ואם שוחט אותם לאכילה אינו צריך לתת מהן את הזרוע הלחיים והקיבה לכהן, **וְאִינָן יוֹצְאִין לְחֵלִין לְהַגְזִז וּלְהַעֲבֹד** ואסור לגזוז מהם את הצמר וכן אין לעבוד איתם, לפי שנאמר בפרשת פסולי הקדשים "תזבח ואכלת בשר" ומכאן למדו שמוותר רק לאכול אותם, אך אסורים בגיזה ובעבודה, **וּלְדָן וְחֵלְבָן אֲסוּר לְאַחַר פְּדִיוֹנָן** היינו שאם נתעברו קודם שפדו אותן, וילדו לאחר שפדו אותם, הוולד שנולד קדוש, ואין יכולים לפדות אותן, וכן החלב היוצא מהן, אסור באכילה, שכן כתוב 'ואכלת בשר' את בשרם מותר לאכול, אך לא את החלב היוצא מהן, **וְהַשׁוֹחֲטִין בְּחוּץ** והשוחט אותם מחוץ לעזרה קודם שנפדו **חַיֵּב** משום שחוטף חוץ, ובגמרא מבואר שמדובר כאן שהיה לבהמה מום קל, שאם היתה עולה למזבח, לא היו מורידים אותה, ולכן השוחט אותה בחוץ חייב, אך אם היה בה מום שלא היתה ראויה למזבח כלל, השוחט אותה בחוץ, פטור, **וְעוֹשִׂין תְּמוּרָה** קודם שפדו אותם, כלומר שאם אמר על בהמה אחרת 'הרי זו תמורת זו', חלה קדושה גם על הבהמה שהמירו בה, לפי שכתוב "טוב ברע, או רע בטוב" ומכאן למדים שבהמות שיש בהן מום שקדם להקדשן, עושים תמורה, **וְאִם מֵתוּ** הבהמות, קודם שנפדו **יִקְבְּרוּ** ואין פודים אותם כדי להאכילם לכלבים.

*אולם טרם שנפדו פטורים הם מן הבכורה וממתנות כהונה, לפי שיש בהם עדיין קדושת דמים שדוחה מהם את קדושת הבכור ואת מתנות הכהונה, שכן כלל הוא 'שאיין קדושה חלה על קדושה'

**ואע"פ שלאחר מיתה ראוי בשרם רק לאכילת כלבים, ודין הוא שאין פודים את הקדשים להאכילם לכלבים, מכל מקום הואיל ולא חלה על בהמות אלו קדושה בגופם, אלא רק קדושה בכסף שהם שווים, מותר לפדות אותם גם אחרי מיתה. וכן אין הם צריכים הערכת כהן לדעת מה השווי הכספי שלהם לפני שפודים אותם, כמו שיש לעשות כשרוצים לפדות קדשים, כמו שנאמר "והעמיד את הבהמה לפני הכהן והעריך הכהן אותה" (ויקרא כז, יא - יב).

***והחילוק בין בכור תם לבין בעל מום הוא, שבכור שהינו תם, יש להקריבו על המזבח, ואילו את הבכור בעל מום נותנים לכהן, והכהן יכול לאכול ממנו.

****דין זה נלמד ממה שנכתב בפרשת פסולי הקדשים "כצבי וכאיל", וכמו שצבי ואיל פטורים מן הבכורה, שהרי נאמר "כל הבכור אשר יולד בבקר ובצאנך", כך למדים שפסולי הקדשים שנפדו ואח"כ הולידו בכור פטור הוא מן הבכורה.

רבינו עובדיה מברטנורא
ואין עוֹשִׂין תְּמוּרָה - אפילו קודם פדיון. טוב מעיקרא עושה תמורה ואפילו נעשה רע אחר שהקדישו, אבל רע מעיקרו אינו עושה תמורה.
ואם מתו יפדו - ואף על פי שאינן ראויין אלא לכלבים ואנן קיימא לן דאין פודין את הקדשים להאכילן לכלבים, הני כעצים בעלמא נינהו ולא נחית להו קדושת הגוף.
חוץ מן הבכור והמעשר - דאף על גב דקדם מומן להקדשן, חלה עליהן קדושה גמורה לכל דבריהם, אלא שאין כשרים ליקרב, דבכור ברחם תלה רחמנא, לא שנא תם ולא שנא בעל מום קדיש. תם קרב, ובעל מום נאכל לכהן במומו. ומעשר בהמה נמי כתיב ביה (ויקרא כ"ז) "העשירי יהיה קודש לה' לא יבקר בין טוב לרע". טוב - תם, רע - בעל מום.
או מום עובר קודם להקדישן - דמום עובר כמאן דליתיה דמי.
פטורים מן הבכורה - דכתיב בפסולי המוקדשין שנפדו כצבי וכאיל, מה צבי ואיל פטורים מן הבכורה, דהא "כל הבכור אשר יולד בבקר ובצאנך" כתיב (דברים ט"ו). אף פסולי המוקדשין שנפדו אפילו ילדו לאחר שנפדו פטורים מן הבכורה.
ומן המתנות - הזרוע והלחיים והקיבה.